

Věc: **Zpráva z pracovní cesty**
Pracovník: **Pavína Rouhová**
Akce: **Bibliotheca academica 2014**
Datum konání: **14. - 15. 10. 2014**
Místo konání: **UJEP, Ústí nad Labem**

Horizont 2020: otevřený přístup nabírá obrátky, Daniela Tkačiková, VŠB-TUO

otevřený přístup:

- OA a univerzitní knihovny:
 - informační technologie, politika OA, postoj autorů a jejich institucí, dopady OA na univerzitní knihovny, role univerzitních knihoven
- politiky a povinnosti:
 - OA je vyžadován jen tehdy, pokud je publikování zvoleno jako prostředek k šíření výsledků výzkumu
- Evropská komise a OA:
 - tvůrce politiky, grantová agentura, budovatel kapacit, dokumenty, doporučení
 - OpenAire, Forster, Pasteur4oa ...
- Česko a Horizont 2020 (H2020):
 - Rada pro výzkum a vývoj ČR
 - zpřístupňování, autorská práva a licence, APCs, repozitáře, období embarga, metadata ...
 - vztahuje se na 2 typy dat (... DPM)

Otevřený přístup se stává standardem vědecké komunikace!

OR 2014 Helsinky: informace z konference, Helena Kovaříková, ČVUT; Lucie Vyčítalová, UPa

- zpochybnění metafory o „ekosystému“
- poslání a základní cíle:
 - usnadnit vědeckou komunikaci, vytvořit platformu pro ukládání digitálního obsahu a co nejvíc ho šířit
- jak toho dosáhnout:
 - co nejkomplexnější služby, dělat to jednoduše, okamžitá zpětná vazba, maximizace nahrávání obsahu
- důležitá role „repositorians“
- výsledek:
 - 2 nejrozsáhlejší repozitář v USA, při vyhledávání na Googlu je předřazen před Elsevierem, dobře hodnocen univerzitami (fakulty spolupracují proto, že chtějí, ne že musí)
- budování repozitářů - „dospělé“ repozitáře
 - co je repozitář, rozdíl mezi repozitářem a digitálním archívem, strategie budování a ochrany, certifikace a audit
- ORCID – systém pro identifikaci osob a jejich propojení s digitálními objekty (Dspace!)
- integrace repozitářů:
 - propojení, synchronizace, rozšíření s IS a subsystémy univerzit
- deklarace Dora (sanfranciská deklarace) ... viz. J. Zikuška
- otevřené články jsou více citované
- některé časopisy nechtějí poplatky za publikování
- seznam otevřených časopisů - ČVUT

Librarians' Competencies in Support of E-Research and Scholarly Communication, Iryna Kuchma

- e-research a spolupráce knihoven
- kompetence: hard a soft dovednosti
- kvalifikace pro dovednosti: základ v praxi, akademické programy ...
- RDM (Research Data Management)
- Task Force (TF)
- Digital Humanities (DH)
- dosavadní a výhledové aktivity
- www.coar-repositories.org

Využití analytických nástrojů Thomson Reuters v hodnocení vědy a výzkumu, David Horký, Thomson Reuters

- citační database Web of Science
- popis, využití, hodnocení, analýzy, politika, spolupráce institucí
- InCites

Licenční centrum aneb co se událo od minulé BA, Věra Svobodová, MENDELU

- platforma VŠ
- Czech Elib
- financování, funkce, organizace, legislativa, právní forma, výhledy
- většina VŠ je zavázaná do r. 2019
- rada VŠ podporuje vznik LC
- vznikne strategická komise a výkonná pracovní skupina
- AKVŠ požádá RVŠ o intervenci na MŠMT
- NTK svolá schůzku zainteresovaných – budou tvořit základ výkonné pracovní skupiny
- Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (VaV)
- vytvoření či rozvoj a implementace systému pro centralizované zpřístupňování informačních zdrojů pro VaV

CzechElib – jak dál, Martin Svoboda, NTK

- Národní centrum pro elektronické informační zdroje CzechElib (NTK)
- Systém pro centralizované zpřístupňování informačních zdrojů pro VaV (MŠMT)
- 8. zasedání sněmu RVŠ – pořizování EIZ – financování, organizace, výběr, pracovní skupiny ...
- návrh na Inforu 2014 – vytvoření pracovních skupin TOP (MŠMT) a BOTTOM (NTK)
- OP VVV SP 1 SC 2:
 - budování institucionální kapacity a strategické inteligence veřejné správy v oblasti VaVal
 - rozvoj strategického řízení politiky VaVal na národní a regionální úrovni
 - vytvoření a implementace systém centrálních informačních zdrojů VaV
 - vytvoření a implementace mechanismu pro mezinárodní koordinaci podpory výzkumných a inovačních aktivit
- ke zvážení: podpora STM a SSH rovná či dle ceny, podpora WOK, Scopus zahrnuta či vyňata, podpora InCites a SciVal?

Uživatelské statistiky 2013: efektivnost využití EIZ, Jiří Jiráč, VŠCHT

- úvod- citace ze "Stopařova průvodce po galaxii" (42☺) ... sranda
- efektivnost využití EIZ: 17 institucí, cca 150 zdrojů
- použité zdroje dat, vyhodnocování (cena e-článku/e-kapitoly/hledání), reprezentativnost vzorku, spolehlivost dat, důvěryhodnost dat, backfiles - problémy, ceny – chyby
- financování EIZ je neprůhledné i pro knihovny samotné, pro kvalitní vyhodnocení je nutná spolupráce
- nevyhodnocovat dotace – různé financování, nejasnost koncepce výpočtu u OP VaVpl, z principu (instituce musí vědět kolik opravdu utrácí z veřejných prostředků)
- statistiky můžou poskytnout cenný vhled do využitosti zdroje a chování čtenářů
- pozor na náhodné a systematické chyby
- statistiky nejlépe poslouží, když o nich hodnocení uživatelé (instituce) neví
- statistiky by neměly být hlavním kritériem pro hodnocení využitelnosti EIZ, neb je to neobjektivní, je to závislé na hodnotitelích (roboty ...)
- statistiky nejsou vše, např. je třeba dát šanci novinkám
- časopisy (archiv, Gold OA), bibliografické database, e-knihy, heatmaps
- diskuze: proč se vyskytly chyby, další setkání uživatelů, větší spolupráce, podpora pro všechny stejně, nebo něco upřednostňovat (M. Svoboda NTK), upravit dotazník (pro MK), vyplňuje se počet půjčovaných dokumentů, ale ne počet stáhnutých plných textů ...
- **hodně matematiky (fuj), ale asi jedna z nejzajímavějších přednášek, pan Jiráč ví, o čem mluví !**

Jak válčíme: průzkumy, standardy, postery..., Lenka Bělohoubková, VŠE

- semináře, workshop, konference, setkávání, spolupráce = zkušenosti, výhledy
- IVIG, Inforum, LILAC
- průzkum aktivit VŠ knihoven v oblasti informačního vzdělávání

Doktorandi a knihovníci: ozvěny IVIG 2014, Blanka Jankovská, UPa

- IVIG 2014 – ozvěny, zkušenosti, příspěvky (1 zahraniční, 11 domácích), hodnocení ...
- praxe a zkušenosti se vzděláváním doktorandů

VŠ knihovny vzdělávající: výsledky průzkumu, Jan Zikuška, MU, Hana Landová, ČZU

- průzkumy vzdělávacích aktivit VŠ knihoven
- průzkum 2014: 23 VŠ, 22 členů AKVŠ + 1 soukromá VŠ, 49 vyplněných dotazníků, specifika vekkých VŠ
- ukotvení informačního vzdělávání (ano: 26, ne: 23)
- témata a frekvence aktivit v oblasti informačního vzdělávání (spolupráce knihovníků s vědci)
- počty účastníků vzdělávacích akcí
- forma dalšího vzdělávání zaměstnanců knihoven

Defined by change: from facing changes to leading changes, journey of Turku University Library, Heli Kokkinen, Turku Univ.

- zkušenosti, akce, výzkum, služby, competence zaměstnanců, potřeby uživatelů
- Vision 2016
- “Grill Sessions” for Library
- komunikace, komunikační styly, komunikace a motivace - změny
- nuda ... žádné konkrétní příklady, jen holá teorie

Firemní prezentace: Mendeley & Mendeley Institutional Edition, Barbora Ševčíková, Elsevier

- Mendeley je referenční manažer umožňující správu, čtení, sdílení, anotování a citování vědeckých dokumentů ...
- klíčové hodnoty, použití, spolupráce, zálohy, synchronizace, aktualizace, sdílení, statistiky, Mendeley API
- Mendeley Institutional Edition (MIE) – služby navíc
- srovnání verzí Free Mendeley vs. MIE
- MIE – administrace, dashboard pro analýzy, přehledy, uživatelé, nastavení, analytika
- <http://resources.mendeley.com>

Statistiky nově a plánovaná česká platforma pro benchmarking akademických knihoven, Martin Fasura VUT, Martin Krčál, MU

- statistiky VŠ knihoven
- výstupy z ročních výkazů 2001-2013
- lze získat mnohem víc informací
- měření výkonu knihoven
- benchmarking knihoven: NIPOS, LibQual+, BIX, ClimateQual, lokální systémy (Nizozemí)
- zkušenosti s benchmarkingem v ČR
- končí sběr dat pro MŠMT ČR – co dál?

Mobilní platformy pro EIZ, Kamil Matula, SLU Opava

- 3 cesty jak doručit obsah EIZ uživatelům: responzivní design, mobilní web, aplikace
- statistiky používání mobilních zařízení student
- aplikace, kompatibilita, dostupnost, mobilní (informační) gramotnost
- léty propracovaný proces informačního vzdělávání, nova služba za minimum finančních nákladů, krok s trendem

Zkušenosti z IATUL: Bibliometrie ve vysokoškolských knihovnách, Lenka Němečková, ČVUT

- IATUL 2014 – téma, změny, výsledky
- bibliometrie – v knihovnách, akvizice, hodnocení využití EIZ
- knihovnická budoucnost - digital natives, ICT gramotnost, pedagogické, jazykové a komunikační dovednosti a znalosti bibliometrie
- altmetrics – průnik bibliometrie, scientometrie a webometrie
- <http://www.iatulconference.org>

Elektronické výpůjčky, Zuzana Hájková, JVK ČB

- e-knihy v JVK ČB
- E-reading a JVK ČB
- testování, školení, manuály, e-výpůjčky, e-katalog, příprava, propagace, zkušenosti, dotazníky, hodnocení